مقاله پژوهشی
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره یازدهم، فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۱، ۴۴-۳۵

بررسی نوع انگیزه یادگیری زبان انگلیسی در دانشجویان پزشکی و دندان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

زهرا هاشمی[۱]، مریم هادوی[۲]، محسن رضائیان[۳]

دریافت مقاله: ۸۹/۹/۱۴ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۸۹/۱۰/۲۳ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۹۰/۲/۲۲ پذیرش مقاله: ۹۰/۲/۲۴

چکیده

زمینه و هدف: انگیزه، متغیری است که در مقوله یادگیری از آن به عنوان یک رکن اساسی یاد می‌شود. صاحبنظران، آن را به دو گونهٔ انگیزه یک‌پارچه (Integrative) و انگیزه ابزاری (Instrumental) طبقه‌بندی می‌کنند. در این مطالعه، انگیزه دانشجویان رشته‌های پزشکی و دندان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در یادگیری زبان انگلیسی مورد بررسی قرار گرفته است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی- مقطعی در سال ۱۳۸۸ انجام شد و کلیه دانشجویان رشته‌های پزشکی و دندان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان که در مقطع علوم پایه مشغول به تحصیل بودند (۲۰۰ نفر)، مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسش‌نامه استاندارد انگیزه‌های یادگیری و نگرش Gardner بود. اطلاعات با استفاده از آزمون‌های توصیفی و تحلیلی از جمله t مستقل تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: از دانشجویان مورد بررسی، ۳۵/۵٪ در رشته دندان‌پزشکی و ۶۴/۵٪ در رشته پزشکی تحصیل می‌کردند. از این تعداد، ۴۴/۸٪ پسر و ۵۵/۲٪ دختر بودند. میانگین کلی نمره بدست آمده از بررسی سؤالات مربوط به سنجش انگیزه‌های یک‌پارچه (۳/۸۳) و ابزاری (۴/۲۱)، به ترتیب نشان‌دهنده انگیزه زیاد و خیلی زیاد دانشجویان در یادگیری زبان انگلیسی بود. مقایسه میانگین کلی نمرات انگیزه‌های یک‌پارچه و ابزاری، تفاوت معنی‌داری نشان نداد.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان‌دهنده انگیزه بالای دانشجویان پزشکی و دندان‌پزشکی دانشگاه علوم‌پزشکی رفسنجان در یادگیری زبان انگلیسی، و افزایش این انگیزه در طول دوران دانشگاه نسبت به دوران دبیرستان می‌باشد. لذا بایستی دانشجویان را با برنامه‌ریزی صحیح در جهت یادگیری بیشتر، یاری نمود.

واژه‌های کلیدی: انگیزه یکپارچه، انگیزه ابزاری، زبان دوم، زبان انگلیسی، دانشجویان

1- مربی آموزش زبان انگلیسی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

2- (نویسنده مسئول) مربی گروه بیهوشی، دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
تلفن: ۵۲۲۸۳۹۷-۰۳۹۱، دورنگار: ۵۲۲۸۴۹۷-۰۳۹۱، پست الکترونیکی: hadavimaryam@yahoo.com

3- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1391.11.1.6.3]

مقدمه

یادگیری زبان، مقوله پیچیده‌ای است که از دیرباز در زمینه‌های مختلف، مورد توجه محققین بوده است. زبان انگلیسی در پیشبرد اهداف فارغ‌التحصیلان دبیرستان‌ها و دانشگاه‌ها که تمایل به ادامه تحصیل در سطوح بالاتر علمی دارند، نقش مهمی را ایفا می‌کند. قبولی در کنکور دانشگاه، انگیزه‌ای مهم برای یادگیری انگلیسی به عنوان زبان دوم است. توانایی صحبت کردن به زبان انگلیسی در یافتن موقعیت‌های شغلی مناسب بسیار تأثیرگذار است. زبان انگلیسی، زبان علمی و بین‌المللی به شمار می‌رود و این نکته باعث شده که در کلیه رشته‌های تحصیلی همهٔ دانشگاه‌های ایران، تدریس شود. به علت عدم وجود برنامه‌های انگلیسی زبان در سطح عمومی، تعداد اندک توریست‌های خارجی در کشور و محدودیت برنامه‌های تلویزیونی به زبان انگلیسی، زبان انگلیسی فقط در کلاس‌های درس آموزش داده می‌شود و ارتباط رو در روی دانشجویان با آن محدود می‌باشد. آموزش زبان انگلیسی در ایران از دیرباز برای فراگیران و معلمین، دشوار بوده است. توافق کلی بر این است که بهترین یادگیری زبان در کشور یا منطقه‌ای رخ می‌دهد که به آن زبان صحبت می‌شود یا متداول‌ترین زبان است بعضی بر این عقیده‌اند که کلاس درس جای یاد گرفتن زبان نیست [۱]. در این میان، انگیزه نقش مهمی در یادگیری زبان ایفا می‌کند [۳-۱]. انگیزه، متغیر پیچیده‌ای در توضیح تفاوت‌ها در یادگیری زبان به شمار می‌آید. Chomsky عقیده دارد که ۹۹٪ آموزش، به میزان علاقه‌مندی دانش‌آموز به درس بستگی دارد [۴]. انگیزه، چگونگی استفاده زبان‌آموزان از راهبردهای یادگیری زبان و میزان همکنشی آنها با افرادی است که در حال یادگیری زبان خارجی هستند [۵]. گفته می‌شود دانشجویان با انگیزه بالا، دیدگاه‌های عمقی در مورد روند آموختن زبان بدست می‌آورند. آنها، همچنین در یادگیری زبان به صورت فعال عمل کرده و روند آموزش را در کنترل خود دارند [۶].

از دهه ۶۰ میلادی، روند آموزش زبان دوم، بیشتر به سوی یادگیرنده و یادگیری متمایل شده است. در این آموزش دانشجو محور، فراگیران زبان به استقلال در یادگیری و وابستگی کمتر به معلم، تشویق می‌شوند [۷]. بخش مهمی از این یادگیری به خطومشی‌های یادگیری فراگیر وابسته است [۸].

از دیدگاه Gardner، انگیزش یادگیری زبان ترکیبی از یک هدف، تمایل به دستیابی به آن، نگرش مثبت نسبت به یادگیری زبان و تلاش برای رسیدن به آن است [۹]. Gardner و همچنین Oxford [۱۰-۹] گزارش کردند دانشجویانی که از انگیزه بالاتری برخوردار بودند، در مقایسه با دانشجویان بی‌انگیزه، استراتژی بیشتری برای یادگیری زبان داشتند و نتایج بهتری کسب می‌نمودند.

Oxford و Shearin [۱۱] معتقدند که شناخت انگیزه دانشجویان در بکارگیری استراتژی زبان، بسیار اهمیت دارد. Tamada [۱۲] نیز تفاوت در انگیزه‌ها را عامل مهمی در بکارگیری استراتژی زبان می‌داند. Gardner و دیگر صاحب‌نظران که عامل عاطفی انگیزش را به همان اندازه استعداد، در یادگیری زبان‌آموزان مؤثر می‌دانند، آن را به دو گونهٔ انگیزه یک‌پارچه (Integrative) و انگیزه ابزاری (Instrumental) طبقه‌بندی می‌کنند [۱۳]. در انگیزه یک‌پارچه، هدف یادگیرنده هم‌آوایی با زبان، همانندی با مردم و مشارکت در فرهنگ زبان مورد مطالعه است. در انگیزه ابزاری، زبان‌آموز به آموزش زبان به عنوان ابزاری

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1391.11.1.6.3]

جهت پیشرفت در شغل، علم و تحصیل می‌نگرد. Gardner گزارش می‌دهد که در محیط‌های آموزشی، انگیزه‌های ابزاری، عامل مهم‌تری برای یادگیری زبان می‌باشند. Falk [۱۴] معتقد است که در یادگیری زبان فراگیرانی موفق‌تر هستند که مردم کشور مورد نظر را دوست داشته باشند، فرهنگ آنها را تحسین کنند و تمایل به مشارکت در جامعه و فرهنگ آنها داشته باشند. اگرچه هر دوی این انگیزه‌ها، عامل مهمی در یادگیری زبان دوم محسوب می‌شوند، بعضی از محققین و زبان‌شناسان، انگیزه یک پارچه را عامل مهم‌تری در موفقیت دراز مدت یادگیری زبان می‌دانند [۱۵]. Dornyei [۱۶] و Gardner معتقدند که زبان‌آموزان، زبان را به صرف یادگیری و درک زبان نمی‌آموزند، بلکه آن را وسیله‌ای ابزاری جهت ارتقای شغلی یا ادامه تحصیل می‌بینند. Roohani در مطالعه خود بر روی دانشجویان دانشگاه شیراز و دانشگاه آزاد اسلامی به این نتیجه رسید که دانشجویان دانشگاه شیراز بیشتر به انگیزه یک‌پارچه، و دانشجویان دانشگاه آزاد به هر دو نوع انگیزه تمایل داشتند [۱۷]. Lukmani [۱۸] در مطالعه‌ای بر روی زنان هندی، انگیزه ابزاری را عامل مهم‌تری در یادگیری زبان معرفی کرد. Svanes [۸] گزارش کرد که انگیزه یادگیری زبان در بین ملیت‌های اروپایی و خاورمیانه متفاوت است. با توجه به سودمندی مدل انگیزش یک‌پارچه و ابزاری در یادگیری زبان، در این مطالعه انگیزه دانشجویان رشته‌های پزشکی و دندان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در یادگیری زبان انگلیسی مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها

در این مطالعه توصیفی- مقطعی که در سال ۱۳۸۸ انجام شد، کلیه دانشجویان رشته‌های پزشکی و دندان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان که مقطع علوم پایه را به پایان رسانده بودند (۲۰۰ نفر) مورد مطالعه قرار گرفتند. از این تعداد ۲۸ نفر به علت تکمیل ناقص پرسش‌نامه و عدم پاسخگویی دقیق به سؤالات، از مطالعه خارج شده و در نهایت انگیزه‌های یادگیری ۱۷۲ نفر از دانشجویان مورد بررسی قرار گرفت. ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسش‌نامه استاندارد انگیزه‌های یادگیری و نگرش Gardner (۱۹۸۵- ۱۹۷۹) بود [۱۹]. روایی و پایایی این پرسش‌نامه در مطالعات مختلف تأیید شده است [۲۰، ۱۳]. سؤالات ۱۲- ۱ شاخص انگیزه یک‌پارچگی و سؤالات ۲۵- ۱۳، شاخص انگیزه ابزاری بودند. جهت ارزیابی دیدگاه و نگرش دانشجو نسبت به یادگیری زبان و همچنین سطح معلومات زبان انگلیسی آنها، دو سؤال در آخر پرسش‌نامه گنجانده شد که با پاسخ به آنها، تغییر نوع انگیزه دانشجو پس از ورود به دانشگاه مورد ارزیابی قرار می‌گرفت. گزینه‌های این پرسش‌نامه به صورت کاملاً مخالف، مخالف، بی‌نظر، موافق و کاملاً موافق تقسیم‌بندی و از ۱ تا ۵ نمره‌گذاری شد. نمره میانگین ۲-۱ به عنوان انگیزه ضعیف، ۳-۲/۱ انگیزه متوسط، ۴-۳/۱ انگیزه زیاد و ۵-۴/۱ انگیزه خیلی زیاد در نظر گرفته شد.

به دنبال ارائه توضیحات لازم توسط پژوهشگر، پرسش‌نامه‌ها بین دانشجویان توزیع و پس از پاسخگویی به سؤالات، جمع‌آوری شدند. در تمام مراحل تکمیل پرسش‌نامه، محقق برای پاسخ به سؤالات و رفع ابهامات در دسترس قرار داشت. اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۱۴ و آزمون‌های توصیفی و تحلیلی از جمله

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1391.11.1.6.3]

t مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. $p<۰/۰۵$ معنی‌دار در نظر گرفته شد.

نتایج

بررسی نتایج نشان داد که ۶۱ نفر (۳۵/۵٪) از دانشجویان مورد بررسی در رشته دندان‌پزشکی و ۱۱۱ نفر (۶۴/۵٪) در رشته پزشکی تحصیل می‌کردند. از این تعداد ۴۴/۸٪ (۷۷ نفر) پسر و ۵۵/۲٪ (۹۵ نفر) دختر بودند. دامنه سنی دانشجویان ۱۸ تا ۴۳ سال و میانگین سنی ۲۲/۵۳ سال بود (دانشجویان سن بالا، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و یا دانشجویان بهداشت دهان و دندان بودند که بعداً به دانشکده دندان‌پزشکی وارد شده بودند).

مقایسه میانگین نمرات سؤالات مطرح شده جهت سنجش انگیزه یک‌پارچه نشان داد میزان انگیزه دانشجویان در مورد سؤالات ۱، ۲، ۸ و ۹ خیلی زیاد و در مورد سؤالات ۳، ۴، ۵، ۶، ۷ و ۱۰ در زمینه انگیزه یادگیری زبان انگلیسی، زیاد بوده است. سؤالات شماره ۱۱ (انگلیسی‌ها مهربان و دوست‌داشتنی هستند) و ۱۲ (آمریکایی‌ها مهربان و شاد هستند) با میانگین ۳/۰۶ و ۳/۱۶ کمترین نمره را به خود اختصاص دادند (جدول ۱). آزمون t مستقل، تفاوت آماری معنی‌داری در بین دانشجویان پزشکی و دندان‌پزشکی و بر حسب جنسیت در خصوص انتخاب این گزینه‌ها نشان نداد. میانگین کلی نمره بدست آمده از بررسی سؤالات مربوط به سنجش انگیزه یک‌پارچه (۳/۸۳) نشان می‌دهد دانشجویان در یادگیری زبان انگلیسی، انگیزه زیادی داشتند.

جدول ۱- توزیع فراوانی پاسخ دانشجویان به سؤالات مطرح شده در زمینه انگیزه یک‌پارچه

سؤال: من انگلیسی را یاد می‌گیرم زیرا ...	۱	۲	۳	۴	۵	میانگین	انحراف معیار
۱- به من اجازه می‌دهد با مردم دیگری که انگلیسی صحبت می‌کنند، راحت‌تر باشم.	۳	۳	۷	۵۰	۱۰۹	۴/۵۱	۰/۸۰۶
۲- به من اجازه می‌دهد که افراد متفاوتی را ملاقات کرده و با آنها گفتگو کنم.	۱	۵	۱۶	۶۴	۸۶	۴/۳۳	۰/۸۱۰
۳- مرا قادر می‌سازد که از هنر و ادبیات انگلیسی درک و فهم بیشتری داشته باشم.	۴	۷	۵۲	۶۲	۴۷	۳/۸۲	۰/۹۵۹
۴- قادر خواهم بود در فعالیت‌های گروه‌های فرهنگی خارجی آزادانه‌تر شرکت کنم.	۴	۷	۳۷	۷۰	۵۴	۳/۹۵	۰/۹۵۱
۵- با نحوه زندگی ملت‌های انگلیسی زبان آشنا می‌شوم.	۴	۱۳	۳۹	۶۶	۵۰	۳/۸۴	۱/۰۰۵
۶- مرا قادر می‌سازد موسیقی پاپ انگلیسی را بهتر درک کنم.	۷	۲۱	۴۳	۶۲	۳۹	۳/۶۸	۱/۲۳۲
۷- هر چه بیشتر انگلیسی زبان‌های بومی را بشناسم، آنها را بیشتر دوست خواهم داشت.	۵	۲۷	۶۴	۵۲	۲۴	۳/۴۴	۱/۱۷۱
۸- فراگیری زبان انگلیسی برای من اهمیت دارد.	۲	۳	۵	۳۶	۱۲۶	۴/۶۷	۰/۷۹۵
۹- می‌توانم با دوستان و آشنایان خارجی خود ارتباط داشته باشم.	۴	۱۱	۲۸	۴۸	۸۱	۴/۱۱	۱/۰۴۵
۱۰- دوست دارم در مورد افرادی که انگلیسی زبان مادری آنها است، بیشتر بدانم.	۳	۱۸	۶۰	۵۸	۳۳	۳/۶۲	۱/۰۵۶
۱۱- انگلیسی‌ها مهربان و دوست‌داشتنی هستند.	۷	۲۹	۹۷	۲۴	۱۵	۳/۰۶	۰/۹۰۶
۱۲- آمریکایی‌ها مهربان و شاد هستند.	۱۱	۱۹	۹۱	۳۳	۱۸	۳/۱۶	۰/۹۷۸
میانگین نمره داده شده						۳/۸۳	

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1391.11.1.6.3]

بررسی میانگین نمرات داده شده به سؤالات مطرح شده جهت سنجش انگیزه ابزاری، نشان داد که دانشجویان در مورد سؤالات ۱۳ و ۴ به ترتیب با میانگین نمرات ۳/۱۰، ۳/۴۰ کمترین انگیزه را داشتند و بررسی سایر سؤالات نشان‌دهنده انگیزه زیاد دانشجویان در این زمینه بود. میانگین کلی نمره بدست آمده (۴/۲۱) نشان می‌دهد انگیزه ابزاری در یادگیری زبان انگلیسی نقش مهمی ایفا می‌کند (جدول ۲).

جدول ۲- توزیع فراوانی پاسخ دانشجویان به سؤالات مطرح شده در زمینه انگیزه ابزاری

سؤال: من انگلیسی را یاد می‌گیرم زیرا ...	۱	۲	۳	۴	۵	میانگین	انحراف معیار
۱- من به انگلیسی برای اهداف شغلی آینده‌ام نیاز دارم.	۲	۲	۵	۴۷	۱۱۵	۴/۶۱	۰/۷۹۱
۲- مرا فردی آگاه‌تر می‌سازد.	۳	۲	۵	۶۷	۹۵	۴/۴۵	۰/۷۶۷
۳- روزی برای پیدا کردن شغل خوب مورد نیاز می‌شود.	۳	۶	۱۷	۷۴	۷۲	۴/۲۰	۰/۸۸۳
۴- اگر انگلیسی بلد باشم افراد دیگر به من احترام بیشتری خواهند گذاشت.	۸	۲۳	۶۳	۵۴	۲۴	۳/۴۰	۱/۱۱۷
۵- قادر خواهم بود اطلاعات و مطالب انگلیسی را در اینترنت جستجو کنم.	۰	۴	۸	۴۳	۱۱۷	۴/۶۹	۰/۸۷۴
۶- من در مورد مسائل روز دنیا آگاه‌تر خواهم شد.	۲	۳	۹	۵۸	۱۰۰	۴/۴۹	۰/۸۴۱
۷- به من احساس موفقیت می‌دهد.	۲	۶	۱۵	۶۷	۸۲	۴/۲۸	۰/۸۵۵
۸- یادگیری زبان معمولاً مرا شاد می‌کند.	۱	۹	۳۲	۶۵	۶۵	۴/۱۴	۱/۰۴۵
۹- یک فرد تحصیل‌کرده باید بتواند به زبان انگلیسی صحبت کند.	۲	۶	۷	۵۹	۹۸	۴/۴۶	۰/۸۸۸
۱۰- می‌توانم فیلم‌ها، ویدئو و برنامه‌های رادیو و تلویزیون به زبان انگلیسی را بفهمم.	۲	۴	۱۵	۵۸	۹۳	۴/۴۸	۱/۰۱۱
۱۱- می‌توانم کتاب‌های انگلیسی را بخوانم.	۲	۳	۵	۶۴	۹۸	۴/۵۱	۰/۸۱۳
۱۲- مرا قادر می‌سازد که مردم کشورهای مختلف را بشناسم.	۲	۶	۴۵	۶۷	۵۲	۳/۹۴	۰/۸۹۹
۱۳- بدون آن در هیچ زمینه‌ای موفق نخواهم شد.	۱۳	۴۷	۴۷	۴۰	۲۵	۳/۱۰	۱/۱۷۸
میانگین نمره داده شده						۴/۲۱	

مقایسه میانگین کلی نمرات انگیزه‌های یک‌پارچه (۳/۸۳) و ابزاری (۴/۲۱)، تفاوت معنی‌داری بین این دو انگیزه نشان نداد.

در مورد سؤال " دانش انگلیسی خود را در چه سطحی ارزیابی می‌کنید؟" ۶۳/۴٪ از دانشجویان سطح فعلی زبان انگلیسی خود را مقدماتی، ۳۴/۳٪ پیشرفته و ۲/۳٪ کاملاً پیشرفته گزارش نمودند.

در پاسخ به سؤالی که جهت مقایسه میزان انگیزه دانشجو برای یادگیری زبان انگلیسی در دوران قبل و بعد از ورود به دانشگاه مطرح شده بود، ۵۴/۱٪ (۹۳ نفر) گزارش کردند که پس از ورود به دانشگاه از انگیزه بالاتری برخوردار شده‌اند، در حالی که ۱۲/۲٪ (۲۱ نفر) انگیزه یادگیری زبان انگلیسی خود را در دوران قبل از ورود به

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1391.11.1.6.3]

دانشگاه بیشتر می‌دانستند و ۳۳/۷٪ (۵۸ نفر) تفاوتی از نظر میزان انگیزه در بین این دو دوران قائل نبودند.

بحث

امروزه یادگیری زبان انگلیسی یک ضرورت انکارناپذیر است زیرا زبان انگلیسی، زبان علم است و آموزش رشته‌های مختلف در سطوح عالی و تولید علم، به زبان انگلیسی صورت می‌گیرد. نتایج این مطالعه نشان داد دانشجویان رشته‌های پزشکی و دندان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان از انگیزه بالایی در یادگیری زبان انگلیسی برخوردار بودند و میزان انگیزه ابزاری در آنها بیشتر از میزان انگیزه یکپارچه بوده است. با توجه به نتایج این مطالعه، می‌توان اذعان نمود که دانشجویان به اهمیت زبان انگلیسی در دنیای کنونی پی برده‌اند و فرا گرفتن آن را به هر شکل ضروری می‌دانند. مطالعه حاضر که نشان‌دهنده تمایل دانشجویان به هر دو نوع انگیزه یادگیری زبان می‌باشد، با مطالعه Roohani که در مورد دانشجویان دانشگاه آزاد واحد شیراز انجام شده است، همسو می‌باشد [۱۷] و بیانگر آن است که دانشجویان، زبان را وسیله‌ای جهت ارتقای سطح علمی و مؤثر در پیشبرد اهداف خود می‌دانند.

دانشجویان مورد بررسی از انگیزه یکپارچه نسبتاً بالایی برخوردار بودند، Sadeghi و Maghsudi نیز در مطالعه خود به اهمیت نقش انگیزه یک‌پارچه در یادگیری زبان دوم اشاره کرده بودند [۲۱]. Falk در مطالعه خود به این مورد اشاره نمود که فراگیران زبان، هنگامی که مردم کشور مورد نظر را دوست داشته باشند و فرهنگ آنها را تحسین کنند در یادگیری موفق‌تر خواهند بود [۱۴]. در حالی که در مطالعه حاضر، از بین سؤالات مربوط به سنجش انگیزه یکپارچه، سؤالات ۱۲ و ۱۱ کمترین نمره را به خود اختصاص داده بودند، این نتیجه با مطالعه Vaezi [۲۰] همسو است و ممکن است به علت دیدگاه دانشجویان نسبت به فرهنگ کشورهای غربی، عملیات جنگی و مداخلات اخیر کشورهای آمریکا و انگلیس، به خصوص در کشورهای همسایه باشد. علاوه بر این، تعداد افراد غیر ایرانی که به زبان انگلیسی صحبت می‌کنند در کشور ایران بسیار کم است و این افراد را نمی‌توان به آسانی در محل‌های مختلف ملاقات نمود و به منظور آشنایی با فرهنگ کشورهای مختلف با آنها تبادل نظر کرد.

در مطالعه حاضر، انگیزه ابزاری در یادگیری زبان انگلیسی از اهمیت بیشتری برخوردار بوده است. این نتیجه با نتیجه حاصل از مطالعات Lukmani [۱۸] و Vaezi [۲۰] هم‌خوانی دارد. کمتر بودن میانگین نمرات داده شده به سؤالات مربوط به انگیزه یک‌پارچه در یادگیری زبان انگلیسی در مقایسه با انگیزه ابزاری توسط دانشجویان مورد بررسی، نشان می‌دهد که آنها در عین تمایل به یادگیری، به حفظ هویت خود تأکید دارند.

در این مطالعه، سؤال ۲۵ "بدون یادگیری زبان انگلیسی در هیچ زمینه‌ای موفق نخواهم شد" و سؤال "اگر انگلیسی بلد باشم افراد دیگر به من احترام بیشتری خواهند گذاشت"، همانند مطالعه Vaezi، کمترین نمره را به خود اختصاص دادند، دانشجویان مورد بررسی، در یادگیری زبان انگلیسی انگیزه ابزاری زیادی داشتند. آنها به خوبی درک کرده‌اند که جهت استفاده از منابع جدید، نوشتن پایان‌نامه، پیشرفت تحصیلی، پیدا کردن موقعیت شغلی مناسب، مسافرت به کشورهای دیگر، تبادل نظر با

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1391.11.1.6.3]

افراد انگلیسی زبان و شناساندن فرهنگ کشور، نیاز به یادگیری زبان انگلیسی دارند ولی در عین حال یادگیری زبان انگلیسی را به تنهایی وسیله‌ای جهت موفقیت نمی‌دانند، به طوری که در پاسخ به گزینه "یادگیری زبان انگلیسی برای من اهمیت دارد زیرا بدون آن در هیچ زمینه‌ای موفق نخواهم شد" ۷۱/۵٪ نظر مخالف داشتند. ۸۷/۸٪ از دانشجویان، اهمیت یادگیری زبان را در مورد گزینه "یادگیری زبان انگلیسی برای من اهمیت دارد زیرا یک فرد تحصیل کرده باید بتواند به زبان انگلیسی صحبت کند" با انتخاب گزینه موافق و کاملاً موافق نشان دادند.

بالا بودن انگیزه ابزاری یادگیری زبان انگلیسی در مطالعه حاضر، با مطالعه Dornyei [۱۶] که زبان‌آموزی را ابزاری جهت ارتقای شغلی یا ادامه تحصیل می‌داند، همسو است. Gardner [۱۳] نیز بر این عقیده است که انگیزه‌های ابزاری، عامل بسیار مهمی در یادگیری زبان می‌باشند.

اکثر دانشجویان (۶۳/۴٪) سطح دانش انگلیسی خود را در حد مقدماتی ذکر کرده بودند. این امر را شاید بتوان به استاندارد نبودن شیوه تدریس، عدم مهارت کافی معلمین دوره راهنمایی یا دبیرستان و عدم احساس نیاز دانش‌آموزان نسبت به یادگیری زبان انگلیسی دانست. در مطالعه Vaezi نیز تنها ۱۱/۴٪ از دانشجویان دانش انگلیسی خود را خوب گزارش کرده بودند [۲۰].

در پاسخ به سؤالی که جهت مقایسه میزان انگیزه یادگیری زبان انگلیسی در دوران دانشگاه نسبت به دوران قبل از آن مطرح شده بود، ۵۴/۱٪ از دانشجویان گزارش کردند که اکنون از انگیزه بالاتری برخوردارند و فقط ۱۲/۲٪ از آنها میزان انگیزه خود را در یادگیری زبان انگلیسی در دوران قبل از دانشگاه بیشتر از حال حاضر می‌دانستند. این نکته نشان می‌دهد دانشجویان به خوبی به اهمیت زبان انگلیسی برای موفقیت بیشتر در تحصیل، به ویژه استفاده از اینترنت و پیدا کردن منابع علمی مرتبط با رشته تحصیلی، مطالعه کتب مرجع و مجلات خارجی پی برده‌اند.

نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر نشان‌دهنده انگیزه بالای دانشجویان پزشکی و دندان‌پزشکی دانشگاه علوم‌پزشکی رفسنجان، در یادگیری زبان انگلیسی، به ویژه انگیزه ابزاری می‌باشد. این یافته، مؤید این مطلب است که دانشجویان مورد بررسی، اهمیت فراگیری زبان و تأثیر آن بر جنبه‌های مختلف زندگی نظیر جنبه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی را به خوبی درک نموده‌اند و در عین تمایل به یادگیری، به حفظ هویت خود تأکید دارند.

انگیزه یادگیری زبان انگلیسی در دانشجویان مورد بررسی در دوران تحصیل در دانشگاه افزایش یافته بود. واضح است عواملی نظیر معلم، محیط کلاس، امکانات و تجهیزات موجود، بر میزان انگیزه و یادگیری زبان انگلیسی تأثیر بسزایی داشته است. تلاش مسئولین در جهت افزایش انگیزه معلمان و دانشجویان قابل تمجید است. با توجه به زیاد بودن انگیزه یادگیری زبان انگلیسی در دانشجویان، بایستی با ارزیابی برنامه‌های تدوین شده موجود، اعمال تغییرات در جهت رفع کاستی‌ها، استاندارد کردن شیوه تدریس و فراهم نمودن بستر مناسب، دانشجویان را در جهت یادگیری بیشتر، یاری نمود.

تشکر و قدردانی

این پژوهش در قالب یک طرح تحقیقاتی مصوب و با حمایت مالی شورای پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان انجام شده است، لذا

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1391.11.1.6.3]

بدین‌وسیله از مسئولین محترم ذیربط، جناب آقای احمدرضا صیادی و کلیه دانشجویانی که در انجام این تحقیق یاری نموده‌اند، تشکر و قدردانی می‌شود.

References

[1] Norris-Holt J. Motivation as a Contributing Factor in Second Language Acquisition. *The Internet TESL Journal* 2001; 7(6): http:ilteslj.org

[2] Karimkhanlui G. An evaluation of the motivation and attitude of Iranian medical students English language learning. *Language in India* 2006; 6 (11).

[3] Manfred Wu M. An exploration of the role of integrative motivation in the achievement of English language learners in Hong Kong. Karen's linguistics issues 2004, http://www3.telus.net/linguisticsissues/motivationhk

[4] Abdesslem H. Redefining motivation in FLA and SLA. Cahiers Linguistiques d'ottawa. 2002; 30:1-28.

[5] Shaikholeslami R, khayyer M. Intrinsic motivation, extrinsic motivation and learninig English as a foreign language. *Psychol rep* 2006; 99(3): 813-8.

[6] Sadighi F, Zarafshan M. Affects of attitude and motivation on the use of language learning strategies by Iranian EFL university students. *Journal of Social Sciences and Humanities of Shiraz Univer*sity 2006; 23[1(46)]: 71-80. [Farsi]

[7] Benjamin J, Chen Yih-Lan E. A Cross - Cultural Study of the Motivation of Students Learning a Second Language. Paper presented at the annual meeting of the American education research association. Chicago IL 2003; 21-5.

[8] Svanes B. Motivation and cultural distance in second language acquition. *Language learning* 2006; 37(3) 431-9.

[9] Gardner R.C. Integrative motivation and second language acquisition. Canadian Association of applied Linguistics/Canadian Linguistics Association Plenary Talk, 2005; London, Ontario.

[10] Oxford R. Language learning motivation: pathways to the New Century. 1996; Honolulu: University of Hawaii Press.

[11] Oxford R. Shearin J. language learning motivation: expanding the theoretical framework. *The modern Language Journal* 1994; 78(1): 12-28.

[12] Tamada Y. The review of studies in relation to language learning strategies. Available on line at: eric.ed.gov/eric webportal.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1391.11.1.6.3]

[13] Gardner RC. The socio-educational model of Second Language Acquisition: A research paradigm. EUROSLA Yearbook, 2006; 6(1): 237-60.

[14] Falk J. linguistics and Language: A survey of basic concepts and implications, 2nd ed. John Wiley and sons.

[15] Al-Ansari, SH. Integrative and instrumental motivation as factors influencing Attained levels of proficiency in English. J. King Saud University.1993; 5(2): pp: 71-83.

[16] Dornyei Z. Moving language learning motivation to a larger platform for theory and practice. In R. L. Oxford (ed), language learning motivation: Pathways to the New Century. 1996; Honolulu: University of Hawaii Press.

[17] Roohani A. An investigation into EFL students motivation in Shiraz State and Islamic Azad University. MA Thesis 2001. [Farsi]

[18] Lukmani YM. Motivation to learn and language proficiency. *Language Learning* 1972; 22 (2): pp 261-73.

[19] Gardner RC. Social psychology and second language learning: The role of attitudes and motivation. 1985; London: Edward Arnold.

[20] Vaezi Z. Language Learning Motivation among Iranian Undergraduate Students. *World Appl Sci J* 2008; 5(1): 54-61.

[21] Sadeghi F, Maghsudi N. The relationship between motivation and English proficiency among Iranian EFL learners. *Indian J Appl Linguistics* 2000; 26: 39-52. [Farsi]

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1391.11.1.6.3]

The Impact of Motivation on English Language Acquisition among Medical and Dentistry Students at Rafsanjan University of Medical Sciences

Z. Hashemi [1], M. Hadavi[2], M. Rezaeian [3]

Received: 05/12/2010 Sent for Revision: 13/01/2011 Received Revised Manuscript: 12/05/2011 Accepted: 14/05/2011

Background and Objectives: Motivation is an important aspect of language acquisition. Researchers have classified motivation into two types of integrative and instrumental. Based on the importance of these two kinds of motivations, this study has been devised to determine the motivations of medical and dentistry students of Rafsanjan University of Medical Sciences on language learning.

Materials and Methods: In this cross- descriptive study, 200 students of the dentistry and medical schools were chosen by random sampling in 2009. The data gathering method was the integrative and instrumental motivation scale of Gardner. The data were then analyzed using *t* test.

Results: Out of the participants; 35.5% were dentistry and 64.5% were medical students: 44.8% were male, and 55.2% were female. The mean of the total points of the integrative motivation was 3.83, while the mean of the instrumental motivation was 4.21. Results indicated that the students had a high motivation and positive attitudes towards learning English. There was no statistical difference between the two types of motivations.

Conclusion: This study indicated that there is a high motivation among the medical and dentistry students of Rafsanjan University of Medical Sciences in learning English. Their motivation had also increased since the highschool period, therfore Students should be encouraged to become more motivated inorder to learn the English language fluently.

Keywords: Integrative Motivation, Instrumental Motivation, Second Language, English Language, Students

Funding: This study was funded by Rafsanjan Univercity of Medical Sciences.

Conflict of interest: Non declared.

Ethical approval: The Ethics Committee of Rafsanjan Univercity of Medical Sciences approved the study.

How to cite this article: Hashemi Z, Hadavi M, Rezaeian M. Impact of Motivation on English Language Acquisition among Medical and Dentistry Students at Rafsanjan University of Medical Sciences. *J Rafsanjan Univ Med scie* 2012; 11(1): 35-44. [Farsi]

1- Academic Member English Language, Rafsanjan Univercity of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran

2- Academic Member, Dept. of Anesthseiology, Nursing and Midwifery Faculty, Rafsanjan Univercity of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran

(Corresponding Author) Tel: (0391) 5228397, Fax:(0391) 5228497, E-mail: hadavimaryam @yahoo.com

3- Prof., Dept. of Epidemiology, School of Medicine, Occupational Environmental Research Center, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1391.11.1.6.3]